

Jaarverslag 2016

Landelijk Bureau Bibob

Datum	11 april 2017
Status	Definitief

Inhoud

Voorwoord 5

1 Inleiding 7

2 Adviestaak 8

3 Ontwikkelingen 2016 16

4 Kennis delen 19

Voorwoord

Voor een betrouwbare overheid en een betrouwbare samenleving is het van belang personen en organisaties te screenen op hun integriteit. De Wet Bibob is een instrument om de verwevenheid tussen boven- en onderwereld tegen te gaan. Het Landelijk Bureau Bibob (hierna LBB), als onderdeel van screeningsautoriteit Justis, wil met het screenen van aanvragen van vergunningen, subsidies, aanbestedingen en vastgoedtransacties voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert.

In 2016 heeft het LBB bijna 300 adviesaanvragen behandeld. De aanvragen komen uit alle regio's van het land. Opvallend is dat van bestuursorganen vanuit de provincies Groningen en Gelderland substantieel meer aanvragen zijn binnengekomen dan voorgaande jaren. In 2016 zijn niet alleen aanvragen van vergunningen in de gebruikelijke sectoren van horeca, coffeeshops en seksinrichtingen onderzocht. De cijfers laten ook zien dat het LBB een groot aantal aanvragen voor milieu- en bouwvergunningen heeft gescreend.

Het LBB heeft belangrijke stappen gezet om de adviezen tijdig te verstrekken aan de bestuursorganen. Er is voor gekozen om de focus te verleggen van een volledig naar een doelmatig advies. Het resultaat is dat in 2016 sprake is van een sterke verbetering in de doorlooptijden. Daarbij is het advies in een nieuw jasje gestoken om de leesbaarheid te vergroten. Het LBB blijft hiermee in staat tot het leveren van een kwalitatief hoogwaardig en toereikend advies, waarmee bestuursorganen tot een beslissing kunnen komen.

Voor het waarborgen van de kwaliteit van de adviezen is een onafhankelijke kwaliteitscommissie Bibob (hierna kwaliteitscommissie) ingesteld. In november 2016 zijn in deze commissie een nieuwe voorzitter en twee nieuwe leden benoemd. Het LBB kijkt uit naar de samenwerking met hen en wil haar dank uitspreken naar de afgetreden leden voor hun inzet en betrokkenheid.

Naast het uitbrengen van advies heeft het LBB als taak om bestuursorganen voorlichting te geven over ontwikkelingen die van invloed zijn op de toepassing van de Wet Bibob. In 2016 heeft het LBB aandacht besteed aan de toenemende belangstelling voor crowdfunding. Daarnaast is gewerkt aan de ontwikkeling van een kader voor het financieel onderzoek door het LBB. Ook de interesse bij onze partners voor vastgoedtransacties heeft ertoe geleid dat zij gebruik hebben gemaakt van voorlichting op dit thema.

Het LBB zet zich ook in 2017 in om de toepassing van de Wet Bibob verder te vergroten. Door de verschillende regio's in het land te bezoeken wil het LBB haar kennis en expertise delen en de mogelijkheden van screening onder de aandacht brengen. Verder is het versterken van de

samenwerking met de bestuursorganen, de informatieleveranciers en andere partners van wezenlijk belang om als LBB een bijdrage te leveren aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

Iep Visser

Directeur Landelijk Bureau Bibob/ Algemeen directeur Justis

Met de Wet Bibob kunnen bestuursorganen¹ de achtergrond van een (rechts)persoon onderzoeken in het kader van vergunning- en subsidieverlening, bij het aangaan van een vastgoedtransactie of bij het gunnen van een overheidsopdracht. Indien er een ernstig gevaar bestaat dat de aanvrager of zijn zakelijke omgeving crimineel verkregen vermogen aanwendt of andere strafbare feiten zal plegen in het licht van zijn bedrijfsvoering, dan kan de betreffende overheidsinstantie weigeren om met hem in zee te gaan. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt de bonafide ondernemer beschermd tegen oneerlijke concurrentie.

Om tot een zorgvuldig besluit te komen, kunnen bestuursorganen het LBB verzoeken onderzoek te verrichten. Het LBB raadpleegt bij dat onderzoek een groot aantal open en gesloten informatiebronnen over de betrokkene en zijn zakelijke omgeving en komt uiteindelijk tot een conclusie over de mate van gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob.

Het LBB is onderdeel van Justis, de screeningsautoriteit van het ministerie van Veiligheid en Justitie die onder meer verantwoordelijk is voor het afgeven van de Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) en het Toezicht op rechtspersonen. Justis is gecertificeerd volgens de ISO 9001 normering.

Met dit jaarverslag legt het LBB verantwoording af over de activiteiten in het jaar 2016. In paragraaf 2 zal worden ingegaan op de adviestaak van het LBB. Het aantal aangevraagde en verstrekte adviezen komt aan bod en er wordt ingegaan op de conclusies en de doorlooptijden van de verrichte onderzoeken.

In paragraaf 3 komt een aantal opvallende ontwikkelingen uit 2016 aan bod, waaronder jurisprudentie van de Raad van State.

In paragraaf 4 wordt tot slot de tweede wettelijke taak van het LBB besproken, namelijk het geven van voorlichting over toepassing en implementatie van de Wet Bibob. Het LBB stelt zich tot doel te fungeren als expertisecentrum en onderneemt jaarlijks activiteiten om zoveel mogelijk kennis te delen en bestuursorganen zo goed mogelijk te ondersteunen.

2 Adviestaak

2.1 Adviesaanvragen

In 2016 heeft het LBB in totaal 332 aanvragen voor een advies en 35 aanvragen voor een aanvullend advies in behandeling genomen. Hiervan zijn respectievelijk 264 aanvragen voor een

¹ De Wet Bibob maakt onderscheid tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak. Ten behoeve van de leesbaarheid wordt in alle gevallen gesproken over bestuursorganen.

advies en 35 aanvragen voor een aanvullend advies daadwerkelijk in 2016 bij het LBB ingediend. Het overige deel is in 2015 bij het LBB ingediend, maar pas in 2016 behandeld. Omdat een viertal aanvragen voor een advies gedurende het onderzoek is samengevoegd tot twee adviesaanvragen, zijn er in totaal uiteindelijk 262 aanvragen officieel geregistreerd. De stijging van het aantal adviesaanvragen in voorgaande jaren is hiermee enigszins gestabiliseerd.

Een aanvullend advies wordt in de praktijk door een bestuursorgaan vaak aangevraagd na een verstrekte zienswijze door de betrokkene. Het bestuursorgaan kan op die manier laten onderzoeken in hoeverre de door de betrokkene ingebrachte zienswijze tot een ander advies en besluit zouden moeten leiden.

Geografische verdeling adviesaanvragen

Van de adviesaanvragen komen evenals in 2015 geografisch gezien de meeste aanvragen van bestuursorganen uit de provincie Noord-Brabant, gevolgd door Zuid-Holland en Noord-Holland. Het minst aantal adviesaanvragen komt uit de provincie Flevoland. Uit de provincies Gelderland en Groningen is - afgezet tegen de adviesaanvragen in 2015 (respectievelijk 18 en 6) - een flinke stijging geconstateerd. Vanuit zelfstandige bestuursorganen zijn in totaal 21 adviesaanvragen ontvangen in 2016 en vanuit de Rijksoverheid 1.

Geografische verdeling adviesaanvragen in 2016

Tipfunctie Openbaar Ministerie

In 38 aangevraagde adviezen was sprake van een tip van het Openbaar Ministerie.² In 2015 waren dit er 53. Het ressortspakket Den Bosch tipte evenals in 2015 met 12 maal veruit het meest. Het LBB staat regelmatig in contact met het Openbaar Ministerie om de mogelijkheid van een OM-tip aan bestuursorganen onder de aandacht te brengen.

2.2 Uitgebrachte adviezen

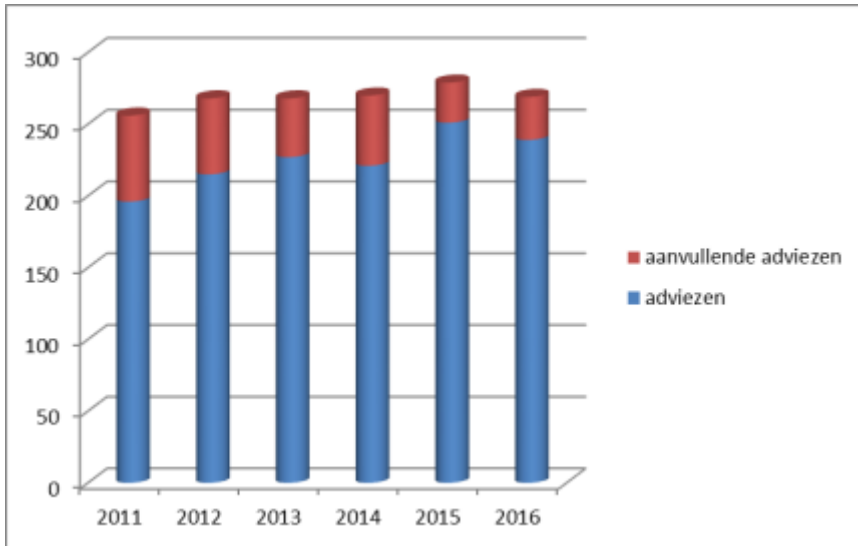
In 2016 heeft het LBB 239 adviezen verstrekt en 31 aanvullende adviezen. Er zijn 23 adviesaanvragen en 1 aanvraag voor een aanvullend advies ingetrokken.

Er zijn 14 adviesaanvragen ingediend die zijn beëindigd zonder dat er een advies is uitgebracht en van 56 adviesaanvragen en 3 aanvragen voor een aanvullend advies zijn de onderzoeken in 2017 voortgezet.

² Op grond van artikel 26 van de Wet Bibob is de officier van Justitie bevoegd het bestuursorgaan te adviseren een Bibob-advies aan te vragen als hij over informatie beschikt waaruit blijkt dat de betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten.

De redenen voor intrekking vanuit een bestuursorgaan zijn meerledig. Zo kunnen door het LBB gestelde aanvullende vragen aan de aanvrager of nieuwe ontwikkelingen tijdens het onderzoek leiden tot intrekking van een aanvraag voor een Bibob-advies door het bestuursorgaan.

Aantal uitgebrachte Bibob-adviezen in de periode 2011-2016

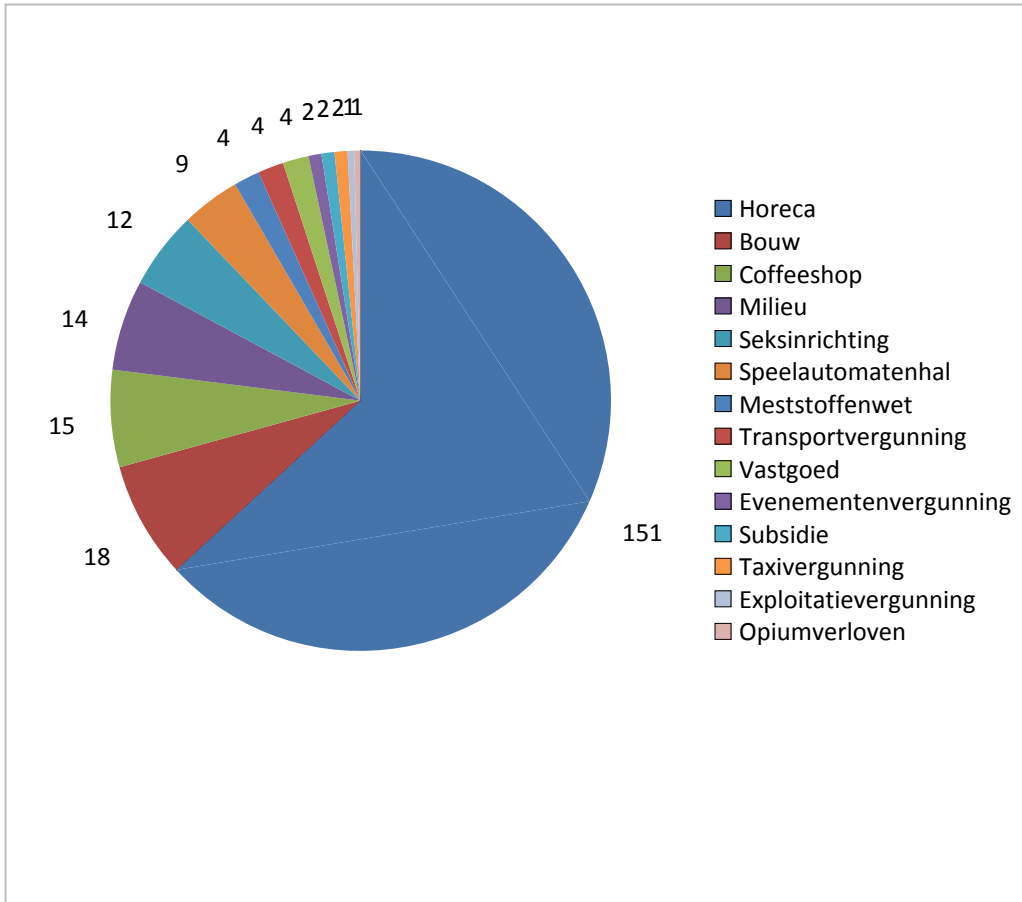
Adviezen per bestuursorgaan

In 2016 zijn 207 adviezen aan gemeenten verstrekt, 14 aan provincies en 17 aan zelfstandige bestuursorganen. Het Rijk heeft in 2016 1 Bibob-advies ontvangen.

Adviezen per branche

Veruit de meeste adviezen hebben evenals in voorgaande jaren betrekking op de horecasector. De verdeling per branche is vergelijkbaar met die van 2015.

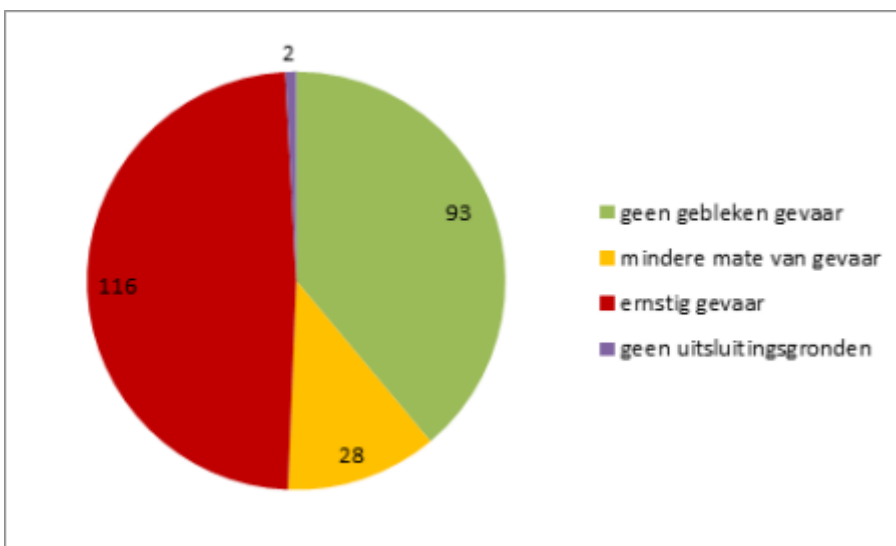
Het aantal uitgebrachte Bibob-adviezen per branche in 2016

Mate van gevaar

De adviezen van het LBB kunnen worden onderverdeeld in de mate van gevaar dat de beschikking mede zal worden gebruikt om crimineel verkregen vermogen te benutten of om strafbare feiten te plegen. Het LBB concludeerde in 2016 116 maal een ernstig gevaar, in 28 gevallen een mindere mate van gevaar en 93 keer concludeerde het LBB dat er geen gevaar in de zin van de Wet Bibob is gebleken. In twee gevallen was er sprake van 'geen uitsluitingsgrond'. De cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2015.

Het aantal Bibob-adviezen uitgesplitst naar mate van gevaar in 2016

2.3 Doorlooptijden

In 2015 was er door een combinatie van een hoog aantal adviesaanvragen, een toenemende complexiteit van onderzoeken en in een aantal gevallen lange levertijd van informatieleveranciers sprake van een hoge werkvoorraad en een langere doorlooptijd van de uitgebrachte Bibob-adviezen. Door een aantal door het LBB genomen maatregelen is deze doorlooptijd in 2016 fors verbeterd. Zo is in 2016 55% van de adviezen binnen de 8 weken termijn uitgebracht, waar dit in 2015 nog 25% was. 88% van de adviezen is in 2016 binnen de 12 weken termijn uitgebracht.

Doorlooptijden van Bibob-adviezen over de periode 2012-2106

Jaar	Binnen 8 weken	Tussen 8 en 12 weken	Langer dan 12 weken
2012	47%	28%	25%
2013	32%	25%	43%
2014	63%	26%	11%
2015	25%	56%	19%
2016	55%	33%	12%

2.4 Samenwerking informatieleveranciers

In 2016 is er op operationeel, tactisch en strategisch niveau veelvuldig contact geweest met verschillende informatieleveranciers, bijvoorbeeld om de informatievoorziening te verbeteren of kennis te nemen van eminente ontwikkelingen bij de informatieleverancier die voor het LBB van belang konden zijn. Zo is er in overleg met het Openbaar Ministerie en de Nationale Politie gezocht naar mogelijkheden om de ontsluiting van gegevens beter en efficiënter te laten verlopen. Er zijn door het LBB presentaties bij diverse informatieleveranciers gegeven, nieuwe aansluitingen op informatiebronnen gerealiseerd (bijvoorbeeld vanuit het UWV en Justid) en verkennende gesprekken gevoerd met betrekking tot de internationale informatie-uitwisseling, met name vanuit België.

2.5 Kwaliteit adviezen

Kwaliteitscommissie Bibob

Om de kwaliteit van de adviezen van het LBB te bevorderen, beoordeelt een onafhankelijke kwaliteitscommissie steekproefsgewijs de kwaliteit van de adviezen en de zorgvuldigheid waarmee die adviezen worden gemaakt.

De kwaliteitscommissie kijkt naar de opbouw van het advies, de wijze waarop de informatie is geselecteerd en weergegeven en de vraag of de analyse van de gebruikte informatie de conclusie van het advies kan dragen. De kwaliteitscommissie rapporteert rechtstreeks aan de minister van Veiligheid en Justitie en brengt jaarlijks een verslag uit.

De kwaliteitscommissie bestaat uit personen met uiteenlopende deskundigheid en ervaring op het terrein van het openbaar bestuur, het bestuursrecht en het openbaar ministerie. De kwaliteitscommissie heeft een voorzitter en vier leden. Leden van de kwaliteitscommissie opereren onafhankelijk, onpartijdig en kritisch ten opzichte van elkaar en het LBB.

Per 15 november 2016 heeft de kwaliteitscommissie een nieuwe voorzitter en twee nieuwe leden. De kwaliteitscommissie bestaat uit de volgende leden:

- De heer mr. F.W.H. (Erik) van den Emster (voorzitter); o.a. lid Commissie Wolfsen, voormalig voorzitter Raad voor de Rechtspraak en President rechtbank Rotterdam.
- De heer mr. J.J.H. Pop; oud-burgemeester van o.a. Haarlem.
- Mevrouw prof. dr. A.J.C. (Adriëne) de Moor- van Vugt; hoogleraar Staats- en Bestuursrecht Universiteit van Amsterdam.
- Mevrouw prof. mr. E.R. (Elisabetta) Manunza; hoogleraar Europees en Internationaal aanbestedingsrecht Universiteit Utrecht.
- De heer prof. mr. dr. E.R. (Erwin) Muller; vicevoorzitter en raadslid Onderzoeksraad voor Veiligheid, hoogleraar Veiligheid en Recht Universiteit Leiden.

Het LBB kijkt uit naar de samenwerking met hen en wil haar dank uitspreken naar de afgetreden leden voor hun inzet en betrokkenheid.

In 2016 heeft de kwaliteitscommissie 7% van de adviezen beoordeeld. Op basis van haar beoordelingen concludeert de kwaliteitscommissie dat de onderzoeken van het LBB aan een hoge standaard van zorgvuldigheid voldoen. De kwaliteitscommissie is van oordeel dat in het algemeen de conclusies goed zijn onderbouwd. Er is op deskundige en uitvoerige wijze onderzoek gedaan. De broninformatie van de adviezen is correct geselecteerd en op de juiste wijze in de adviezen verwerkt en geanalyseerd.

Over het algemeen zijn de adviezen juridisch houdbaar en bruikbaar voor het bestuursorgaan. In enkele gevallen acht de kwaliteitscommissie adviezen op onderdelen voor verbetering vatbaar. Dit betreft onder meer het voor de aanvrager in toenemende mate inzichtelijker maken van de onderbouwing van de conclusie in het Bibob-advies. Het LBB neemt de adviezen over.

Evaluatie door bestuursorganen

In het streven naar continue verbetering voert het LBB een doorlopende evaluatie uit naar het oordeel van de bestuursorganen over de uitgebrachte adviezen. Na verstrekking van het advies wordt het bestuursorgaan gevraagd zowel de kwaliteit van het advies als de dienstverlening van het LBB te evalueren en een oordeel te geven over de doorlooptijd. In 2016 hebben de bestuursorganen 48 adviezen beoordeeld (in 2015 waren dit er 40) en de volgende gemiddelde cijfers geleverd:

Beoordeling Bibob-adviezen door bestuursorganen in 2016 op een schaal van 0 tot 10

Doorlooptijd	Leesbaarheid	Volledigheid	Communicatie
8	8	8	9

Beoordeling Bibob-adviezen door bestuursorganen in 2015 op een schaal van 0 tot 10

Doorlooptijd	Leesbaarheid	Volledigheid	Communicatie
6	8	8	8

2.6 Verandering in inhoud en vorm

Het LBB heeft in het verleden altijd de focus gelegd op het zo volledig mogelijk zijn in haar adviezen. Mede naar aanleiding van de doorlooptijden in 2015 is in 2016 de focus verlegd van 'volledig' naar 'doelmatig'. Bibob-onderzoeken zijn daarmee gericht op een advies van hoge kwaliteit, dat bij enig gevaar voor de adviesaanvrager toereikend is om een proportionele en risicoarme negatieve beslissing te nemen. Het LBB adviseert in principe snel en binnen de wettelijke termijn. Dit kan inhouden dat bepaalde zaken niet tot op de bodem uitgezocht worden.

Over deze aanpassing van focus die ook van invloed is op de werkwijze van het LBB, is met de afnemers van Bibob-adviezen op diverse momenten in het jaar gecommuniceerd.

Niet alleen qua inhoud, maar ook qua vorm zijn er veranderingen doorgevoerd in het Bibob-advies. Zo is de opbouw van het advies verbeterd, wordt voor de leesbaarheid vaker gebruik gemaakt van bijlagen en heeft het advies een nieuwe vormgeving.

3 Ontwikkelingen 2016

In 2016 hebben zich meerdere ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de toepassing van de Wet Bibob.

3.1 Crowdfunding

Het basisprincipe van crowdfunding is dat vele kleine financiers (de 'crowd') samen een doelkapitaal bij elkaar brengen. Dit kan onder andere in de vorm van donaties, leningen of aandelenkapitaal plaatsvinden. Crowdfunding vindt vaak plaats via een intermediair, meestal een internetplatform. Deze platformen zijn het eerste aanspreekpunt voor zowel financier en de gefinancierde ondernemer. Het komt daarbij voor dat de financiers anoniem blijven voor de ondernemer. Bij de platforms zijn de financiers in principe wel bekend.

In het kader van een Bibob-procedure wordt vaak onderzoek verricht naar de wijze van financiering en de identiteit van financiers. Deze onderzoeken worden uitgevoerd door bestuursorganen en het LBB. Als de identiteit van financiers bekend is, kunnen hun antecedenten worden onderzocht en bij de gevaarsbeoordeling betrokken worden. Als een vergunningaanvrager of -houder de identiteit van financiers niet kenbaar maakt, kan dat gevolgen hebben voor de vergunning(aanvraag). Deze kan dan ingetrokken of buiten behandeling gesteld worden, omdat er op dat moment onvoldoende onderzoek mogelijk is om tot een volledige conclusie te komen.

Praktisch gevolg van het voorgaande kan zijn dat anonieme crowdfunding niet mogelijk is ten aanzien van ondernemingen die afhankelijk zijn van vergunningen waarop de Wet Bibob van toepassing is.

Aangezien crowdfunding een groeiend fenomeen is, staat het LBB hierover in nauw contact met de branchevereniging Crowdfunding en geeft zij over dit thema voorlichting aan bestuursorganen.

3.2 Wet Bibob en vastgoedtransacties

Vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is vallen sinds 2013 onder de werking van de Wet Bibob. Sindsdien groeit de belangstelling voor het onderwerp. In dat kader hebben bestuursorganen ruim gebruik gemaakt van de voorlichtingsmodule die op verzoek werd aangeboden. Het LBB merkt op dat bestuursorganen steeds vaker de wens hebben om vastgoedtransacties op te nemen in hun beleidsregels Bibob. Om die reden wordt ook in

2017 de voorlichtingsmodule aangeboden aan bestuursorganen die daar belangstelling voor hebben. Eveneens worden in samenwerking met de Regionale Informatie- en Expertise Centra workshops betreffende vastgoedtransacties aangeboden.

3.3 Jurisprudentie

De jurisprudentie van de verschillende rechtbanken, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) worden continu in de adviezen van het LBB betrokken en toegepast. Eind 2015 heeft het LBB de 'Bibob jurisprudentie database' gelanceerd,³ waarin alle actuele uitspraken over de Wet Bibob zijn opgenomen. In 2016 is deze database geactualiseerd.

In 2016 heeft de Afdeling in totaal vijftien uitspraken gedaan in zaken waaraan een Bibob-advies ten grondslag lag. Hiervan zagen zeven zaken op hoger beroepszaken met betrekking tot genomen besluiten op aangevraagde of verleende vergunningen en twee op het treffen van een voorlopige voorziening. Daarnaast heeft de Afdeling in twee zaken een uitspraak gedaan die de kennisname van de brongegevens die aan een Bibob-advies ten grondslag liggen betrof.⁴ De overige vier zaken hadden betrekking op verzoeken om een schadevergoeding. Bij het LBB zijn in totaal 25 uitspraken van de rechtbanken bekend⁵ waaraan een Bibob-advies ten grondslag lag. Evenals in voorgaande jaren, bleven de conclusies uit de Bibob-adviezen voor het overgrote deel in stand. Uitspraken die niet overeenkomen met de conclusie van het LBB worden nader bestudeerd en waar nodig past het LBB haar werkwijze hierop aan. Hieronder zal worden ingegaan op enkele uitspraken uit 2016.

HR 28 oktober 2016, ECLI:NL:HR:2016:2426 (Bibob-leges)

In het afgelopen jaar heeft ook de Hoge Raad zich uitgesproken over de Wet Bibob. In een arrest van 28 oktober 2016 (ECLI:NL:HR:2016:2426) bevestigde de Hoge Raad het oordeel van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch (ECLI:NL:GHSHE:2015:4323) dat bestuursorganen geen leges kunnen heffen voor Bibob-onderzoeken. Aangezien Bibob-activiteiten "*niet rechtstreeks en in overheersende mate verband houden met dienstverlening ten behoeve van een individualiseerbaar belang*", kunnen geen leges worden geheven. Voorop staat namelijk "*de bescherming van de overheid tegen het risico ongewild direct of indirect criminele activiteiten te faciliteren en te voorkomen dat de integriteit van de overheid daarmee wordt geschaad*", hetgeen een algemeen belang dient.

³ <https://www.justis.nl/producten/bibob/bibob.aspx>.

⁴ De Afdeling oordeelde hierbij dat een verzoek met betrekking tot inzage in de brongegevens, moet doorgezonden naar het verantwoordelijke bestuursorgaan.

⁵ Niet alle uitspraken worden gepubliceerd. Voor kennisname van de niet-gepubliceerde uitspraken is het LBB afhankelijk van doorzending van de uitspraak door het betreffende bestuursorgaan. De uitspraak wordt vervolgens geanonimiseerd opgenomen in de Bibob jurisprudentie database.

ABRS 17 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:410 (Onvergonde exploitatie)

Als de feitelijke situatie afwijkt van de formele situatie van een onderneming, kan het LBB motiveren dat sprake is van onvergonde exploitatie. Op 17 februari 2016 oordeelde de Afdeling echter dat geen sprake is van onvergonde exploitatie door de persoon die als beheerder op de vergunning staat vermeld. Het dagelijks aanwezig zijn en het dagelijks regelen van de gang van zaken, zou ook het gevolg kunnen zijn van het feit dat de betrokkene de functie van beheerder vervult, zo oordeelde de Afdeling. In een uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 21 juli 2016 (ECLI:NL:RBZWB:2016:4534) deed zich een zelfde situatie voor. Ook in deze zaak achtte de rechtbank het niet ongebruikelijk dat een beheerder taken die zien op de bedrijfsvoering op zich neemt. Het LBB betreft het als beheerder op de vergunning staan sindsdien expliciet bij de beoordeling van onvergonde exploitatie.

ABRS 20 juli 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2024 (Grootte van het voordeel en advies bij een reeds genomen besluit)

De beoordeling van de mate van gevaar op de a-grond wordt bepaald aan de hand van strafbare feiten waarmee voordeel is behaald. In de zaak die ten grondslag ligt aan deze uitspraak van de Afdeling was sprake van fiscale overtredingen. Er was sprake van omzetcorrecties waarbij de fiscale besluiten zagen op een hoger berekend voordeel, dan het uiteindelijke bedrag dat is overeengekomen in de vaststellingsovereenkomst. De Afdeling oordeelde echter dat 'bij een gebrek aan andere gegevens' een gesloten vaststellingsovereenkomst de plaats heeft ingenomen van fiscale besluiten: "*Bij gebreke van andere gegevens over het voordeel dat [wederpartij] met handelen in strijd met belastingwetgeving heeft verkregen, mocht de burgemeester [...] slechts het in de vaststellingsovereenkomst vermelde bedrag tot uitgangspunt nemen.*"

Daarnaast betrok de Afdeling de omstandigheden dat de betrokkene naar eigen zeggen 'schoon schip heeft gemaakt', onder verscherpt toezicht staat van de Belastingdienst en een afbetalingsregeling nakomt bij de bepaling van de gevaarsbeoordeling. De Afdeling heeft in deze zaak nieuwe omstandigheden, die niet zijn gebaseerd op bestaand recht, meegewogen bij de beoordeling.

In de Wet Bibob is bepaald dat het LBB om advies kan worden gevraagd "voordat" of "alvorens" een besluit wordt genomen. In de uitspraak van 20 juli 2016 oordeelde de Afdeling dat het LBB ook bevoegd is te adviseren bij een reeds genomen besluit, in een procedure en met het oog op het geven van nadere motivering of het nemen van een vervangend besluit.

4 Kennis delen

De uitvoering van de Wet Bibob kan complex zijn. Het LBB begeleidt daarom de afnemers van de adviezen en deelt met hen zo veel mogelijk kennis.

4.1 Ondersteuning in concrete zaken

Zonder in het besluit te treden van het bestuursorgaan, wordt door het LBB ondersteuning in concrete adviesaanvragen aangeboden. Dat gebeurde ook in 2016, bijvoorbeeld in gevallen waarin het bestuursorgaan voor het eerst een adviesverzoek indiende of gevallen waarin het onderzoek op voorhand complex leek. In deze gevallen werden bestuursorganen uitgenodigd voor een intakegesprek. Hierbij werd onder meer ingegaan op het eigen onderzoek van het bestuursorgaan, het onderzoek door het LBB en de grenzen gesteld zoals deze door de Wet Bibob zijn opgesteld, waarbinnen het LBB heeft te opereren. Daarnaast heeft ondersteuning in concrete zaken, ook op verzoek, plaatsgevonden na verstrekking van het advies, bijvoorbeeld in juridisch complexe of politiek gevoelige zaken. In deze gevallen heeft het LBB dan steeds de totstandkoming en de conclusie van het advies toegelicht en heeft ondersteund bij vragen over bijvoorbeeld de vergewisplicht en de geheimhoudingsverplichting.

4.2 Ondersteuning algemeen

Het LBB stelt via de website van Justis informatie over de Wet Bibob en daaraan gerelateerde onderwerpen beschikbaar. Voorts is informatie gedeeld via de digitale nieuwsbrief 'Bibob in de media' en heeft het LBB in 2016 dagelijks vragen van bestuursorganen via telefoon en e-mail beantwoord in het kader van de voorlichtingsfunctie.

4.3 Brochure

In 2016 heeft het LBB een brochure ontwikkeld waarin veelgestelde vragen over het financieel onderzoek in het kader van de Wet Bibob worden beantwoord. De brochure is bedoeld voor ambtenaren die de Wet Bibob toepassen.

Een financieel onderzoek kan deel uitmaken van een Bibob-onderzoek door een bestuursorgaan, óf het LBB. De brochure 'Veelgestelde vragen over het financieel onderzoek in het kader van de Wet Bibob' biedt praktische handvatten en tips voor ambtenaren die meer inzicht willen krijgen in het onderzoeksproces.

4.4 Expertbijeenkomsten

Het LBB hecht aan een goede relatie met de afnemers van de adviezen. Daartoe hebben in 2016 twee maal expertbijeenkomsten met de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht), de B5 (Tilburg, Den Bosch, Breda, Eindhoven en Helmond), grote gemeenten in Gelderland en Overijssel, de provincies en de Regionale Informatie- en Expertise Centra plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn actuele Bibob-thema's besproken en is jurisprudentie geanalyseerd.

4.5 Cursussen

In 2016 heeft het LBB verschillende cursussen verzorgd voor ketenpartners. Dit betreft de algemene introducerende cursussen voor (medewerkers van) bestuursorganen die met toepassing van de Wet Bibob (willen) gaan beginnen of deze toepassing willen intensiveren. Het verzorgen van deze cursussen vormt een belangrijke taak van het LBB. Ook heeft het LBB een voorlichtingsmodule aangeboden ten aanzien van de toepassing van de Wet Bibob bij vastgoedtransacties. Daarnaast is in 2016 begonnen met verdiepingscursussen voor ervaren Bibob-medewerkers van bestuursorganen en een cursus voor de rechterlijke macht.